

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **13749864**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

BİNGÖL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FARUK HÜLAKÜ'NÜN
TBMM 7/31759 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/31759

SORULAR

Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlı Kaynarpınar Köyü'nde yapılması planlanan Jeotermal Enerji Santrali (JES) projesi, doğal varlıkları, yerel ekosistemi ve kırsal yaşamı tehdit eden ciddi riskler barındırmaktadır. Söz konusu proje, aynı zamanda bölgenin en önemli doğal alanlarından biri olan Peri Vadisi'nin bütünlüğünü de doğrudan etkileyecek bir konumdadır.

Peri Vadisi, barındırdığı biyolojik çeşitlilik, verimli tarım alanları, doğal su kaynakları ve kültürel peyzajıyla sadece bölge halkı için değil, ekolojik açıdan korunması gereken nadide alanlardan biridir; ancak JES projeleri, yapıları gereği yüksek ısıda ve basınçta çalışan, yer altından alınan zehirli akışkanların doğaya salınması, toprak ve su kirliliği yaratması ve çevresel tahribata neden olmasıyla bilinmektedir. Bu projeler toprağın tarıma elverişsiz hâle gelmesine, içme ve sulama sularının kirlenmesine, yerel flora ve faunanın yok olmasına hatta doğrudan insan sağlığının bozulmasına kadar varan sonuçlar doğurabilmektedir.

Projenin planlandığı alanda yaşayan yurttaşların büyük bölümü geçimini hayvancılık, arıcılık ve küçük ölçekli tarım faaliyetleriyle sağlamaktadır. JES faaliyetleri ise bu geçim kaynaklarını ciddi şekilde tehdit etmektedir. Tarımsal üretimin azalması, hayvancılığın sürdürülemez hâle gelmesi, köydeki ekonomik döngüyü durma noktasına getirecektir. Bu da kırsaldan kente zorunlu göçü artıracak, demografik ve sosyal yapıyı olumsuz etkileyecektir. Bununla birlikte, projeye ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin şeffaflık ve katılım ilkelerine uygun yürütülmediği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Yerel halkın sürece dahil edilmediği, ÇED raporunun kamuoyundan gizlendiği ve halkın rızasının alınmadığı yönündeki bulgular hem hukuki hem de etik açıdan projenin meşruiyetini tartışmalı hâle getirmektedir.

Geçmişte aynı vadide inşa edilen baraj projelerinin doğa üzerindeki kalıcı yıkımları hâlâ giderilememişken, yeni bir enerji projesinin daha hayata geçirilmesi, bölgedeki doğa tahribatını derinleştirecektir. Doğal yaşamın, insan sağlığının ve kültürel bütünlüğün geri dönülemez şekilde zarar görme ihtimali, bu projeyi kamu yararı açısından kabul edilemez kılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- JES projesi için düzenlenen ÇED raporu hangi kurumlarca incelenmiş ve onaylanmıştır?
- 2- Bölgenin doğal sit alanı , ekolojik koridor ya da endemik tür barındıran bir yapıya sahip olup olmadığı değerlendirilmiş midir?
- 3- Peri Vadisi'ndeki yaşam dengesi gözetilerek bir etki azaltma planı hazırlanmış mıdır?

- 4- Aynı bölgede geçmişte yapılan HES ve barajların yol açtığı tahribat göz önünde bulundurulmuş mudur?
- 5- Bakanlığınız, bu projenin doğa hakları açısından iptali yönünde bir girişimde bulunacak mıdır?

CEVAPLAR

Bingöl Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından Bingöl İli'nin Karlıova İlçesi'ne bağlı Kaynarpınar Köyü Mevkii'nde Kurban Mad. İnş. Müh. Gıda Teks. Turz. Tic. ve San. Ltd. Şti. tarafından kurulup işletilmesi planlanan "Jeotermal Kaynak Arama, İşletme ve Tarımsal Seracılık" projesi için 24.03.2023 tarih ve E-202341 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Bahse konu projeye jeotermal kaynak arama ve tarımsal seracılık kapsamında karar verilmiş olup, jeotermal enerji üretimi için Bingöl Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından verilmiş herhangi bir karar bulunmamaktadır.